

Redaktør: Tove Rønne

Statens Serum Institut • Artillerivej 5 • 2300 København S

Tel: 3268 3268 • Fax: 3268 3868

www.ssi.dk • serum@ssi.dk • ISSN: 1396-8599

Epidemiologisk afd.: Telefontid 8.30-11.00 og 14.00-15.00

CREUTZFELDT- JAKOB SYGDOM 1999

Uge 48, 2000

I 1999 afgik i alt seks personer ved døden anmeldt og mistænkt for Creutzfeldt-Jakob sygdom (CJD), tabel 1. Dette antal er på niveau med antallet for 1998 og svarer til det forventede antal tilfælde i Danmark. Fire patienter var mænd og to var kvinder, og i alle seks tilfælde drejede det sig om sporadisk CJD. Diagnosen kunne bekræftes i to tilfælde ved neuropatologisk sektion. Disse tilfælde er, i henhold til de internationale kriterier, EPI-NYT 9/00, således klassificeret som sikre tilfælde af sporadisk CJD. Diagnosen var sandsynlig hos tre patienter på baggrund af typiske symptomer samt karakteristiske EEG-forandringer. Det sidste tilfælde blev klassificeret som mulig CJD alene på baggrund af typiske symptomer.

Tabel 1. Antal anmeldte tilfælde af CJD, fordelt på dødsår

Klassifikation	1997	1998	1999
Sikre tilfælde	8	3	2
Sandsynlige tilfælde	3 *	2	3
Mulige tilfælde	0	0	1
vCJD tilfælde	0	0	0
I alt	11	5	6

* Et tilfælde tidligere klassificeret som mulig CJD er reklassificeret som sandsynligt

Medianalderen ved sygdomsdebut var 52 år (spændvidde 45-66 år) for tilfælde diagnosticeret i 1999, og den mediane sygdomsvarighed var syv måneder (spændvidde 1-18 måneder), tabel 2.

Sporadisk CJD og variant CJD

Sporadisk CJD forekommer overvejende hos midaldrende og ældre personer. Typisk ses et hurtigt progredierende sygdomsforløb med dødelig udgang i løbet af få måneder. I modsætning hertil ses variant CJD (vCJD) overvejende hos yngre mennesker, og sygdomsvarigheden er typisk længere.

I Danmark er der indtil nu ikke konstateret tilfælde af vCJD, som menes at være den humane form af kogalskab (BSE). I Storbritannien er der meldt om i alt 85 personer med sikker eller sandsynlig vCJD.

Der er nedsat en dansk følgegruppe, som bistår Epidemiologisk afd. i den nationale overvågning og klassificering af de anmeldte tilfælde af CJD. (J. Duus, E. Smith, Epidemiol. afd.)

Tabel 2. Antal anmeldte tilfælde af CJD, køns- og aldersfordeling samt varighed af sygdom

	Mænd	Kvinder	Alder v. debut, median (spændvidde)	Varighed af alder, median (spændvidde)
1997	3	8	65 år (49-79)	7 mdr. (2-22)
1998	3	2	70 år (40-88)	5 mdr. (3-10)
1999	4	2	52 år (45-66)	7 mdr. (1-18)

TUBERKULOSE BLANDT SOMALIERE I DANMARK

Tuberkulose (TB) blandt somaliere i Danmark udgør et særligt problem, idet incidensen er meget høj, omkring 1.500 pr. 10^5 pr. år. Til sammenligning er den årlige incidens i den samlede gruppe af indvandrere ca. 100 pr. 10^5 . En somalier i 20-40 års-alderen har 10% risiko for at udvikle TB i løbet af de første fem år tilbragt i Danmark.

Der er påvist meget få tilfælde af TB blandt danskere, som skyldes smitte fra somaliere eller andre indvandrergrupper, EPI-NYT 11/00.

Det er rimeligt at foretage udvidet miljøundersøgelse blandt familie, venner og bekendte til somaliere med TB, både pulmonal og ekstrapulmonal. Dette anbefales for at finde såvel nysmittede som andre med TB i denne højdemiske befolkningsgruppe.

Alle somaliere med en Mantoux (intrakutan injektion af to enheder tuberkulin) på 12 mm eller derover må anses for smittet med TB uanset tidligere BCG-vaccination.

I lighed med en række andre vest-europæiske lande anbefales, at rask somaliere under 50 år med en Mantoux på 12 mm eller derover, uanset BCG-vaccinationstatus, tilbydes profylaktisk behandling. Denne består af tabl. Rimactan 450 mg dgl. og tabl. Isoniazid 300 mg dgl. i 3 måneder efterfulgt af tabl. Isoniazid 300 mg dgl. i yderligere 3 måneder.

Dette gælder dog ikke for personer, som tidligere er behandlet for TB eller har fået profylaktisk behandling på et tidligere tidspunkt. Genomført profylaktisk behandling har i kontrollerede undersøgelser vist sig at reducere risikoen for udvikling af TB over en 10-årig periode med 60-90%.

Den profylaktiske behandling med udlevering af medicin bør varetages af de lungemedicinske afdelinger.

Behandlingen bør indberettes til Epidemiologisk afd. på et særligt skema,

idet der er indført frivillig registrering af al TB-behandling i Danmark. Patienter, som sættes i profylaktisk behandling, skal således ikke individuelt anmeldes som TB-tilfælde. BCG-vaccination af somaliere bosidende i Danmark anbefales ikke, idet incidensen af TB blandt somaliere ikke vil blive påvirket nævneværdigt pga. den lave smittespredning i Danmark.

En somalier, der er syg mere end tre uger uden sikker diagnose, bør undersøges for TB. Hos 50% af TB-patienterne er sygdommen lokaliseret ekstrapulmonalt, og symptomerne kan derfor være meget varierende.

D-vitaminmangel

Flere undersøgelser tyder på, at D-vitaminmangel øger risikoen for udvikling af TB. Det skønnes, at mere end 75% af voksne somaliere i Danmark har D-vitaminmangel. Alle somaliere bør derfor anbefales dagligt vitamintilskud indeholdende 600 enheder D-vitamin.

(A. Kok-Jensen, KAS Gentofte, E. Taudorf, Århus Kommunehospital)

HIV/AIDS-OPGØRELSE

Fremover vil HIV/AIDS-opgørelser blive bragt i EPI-NYT hvert halve år i stedet for de hidtidige kvartalsopgørelser.

Som det fremgår af vedlagte opgørelse, stilles diagnosen AIDS fortsat relativt sjældent; i alt 24 patienter fik påvist AIDS i de første seks måneder af 2000. I samme periode er registreret ni dødsfald som følge af AIDS. I første halvår af 2000 fik 120 personer påvist HIV-infektion, heraf 41 kvinder (34%) og 79 mænd (66%). Halvdelen (30 mænd og 30 kvinder) var smittet heteroseksuelt og 35 homoseksuelt (29%).

Den 1. december er World AIDS Day, og i Danmark er temaet: "11 smittes i minutet".

(E. Smith, Epidemiologisk afdeling) 29. november 2000

Patienter med positiv dyrkning for tarmpatogene bakterier i 2000 pr. amt

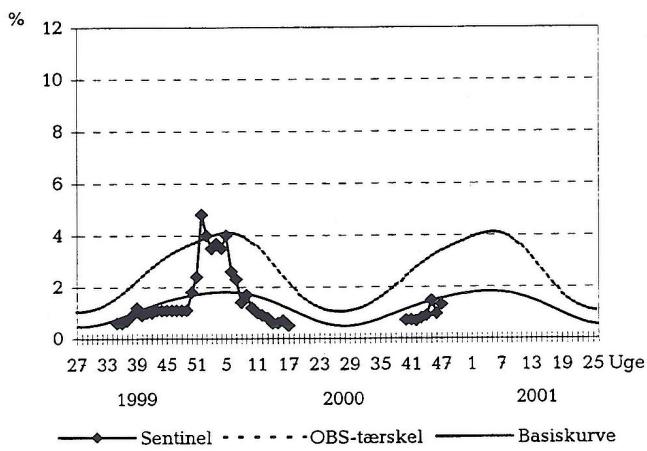
Amt	Campylobacter		Yersinia ent.		S. typhimurium		S. enteritidis		Andre zoon. salmonella-typer	
	sept.	okt.	sept.	okt.	sept.	okt.	sept.	okt.	sept.	okt.
Kbh.'s Kom.	60	29	5	3	2	1	15	9	11	13
Fr. B. Kom.	6	5	-	-	1	1	1	-	-	-
Københavns	36	39	5	3	1	6	10	13	5	10
Frederiksborg	36	23	3	1	1	-	8	8	3	-
Roskilde	23	12	2	1	2	4	9	6	4	-
Vestsjællands	13	10	1	1	3	1	15	4	2	2
Storstrøms	13	18	1	1	1	1	6	1	3	6
Bornholms	2	1	-	-	1	-	1	-	-	-
Fyns	43	35	1	2	4	10	12	8	5	5
Sønderjyllands	10	8	-	1	4	1	19	6	3	1
Ribe	19	13	-	-	2	3	8	8	-	4
Vejle	39	19	2	-	4	5	7	8	7	5
Ringkøbing	25	13	-	1	2	-	6	6	-	4
Århus	37	38	4	4	3	8	8	8	7	1
Viborg	6	15	-	-	2	2	4	3	3	5
Nordjyllands	30	30	2	2	1	4	12	10	3	7
Ukendt	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-
DK sept./okt. 2000	398	309	26	20	34	47	141	99	56	63
DK sept./okt. 1999 *	383	287	29	30	85	40	319	186	108	49

* Tallene for Københavns Amt omfatter kun en del af de diagnosticerede tilfælde

(AMTI)

Sentinelovervågning af influenzaaktiviteten

Konsultationsprocent pr. uge 1999/2000/2001

Sentinel: Influenzakonsultationer i % af det samlede antal konsultationer

Basiskurve: Forventet frekvens influenza-konsultationer under ikke-epidemi

Obs-tærskel: Mulig, begyndende epidemi

(Epidemiologisk afd.)